

Τα πρώτα πιστοποιημένα Φυτά Ελιάς με Γενετική Ταυτότητα στη χώρα μας

Σημαντικό σταθμό για την Ελληνική γεωργία και ειδικότερα τον κλάδο της ελαιοκομίας, αποτελεί ο χαρακτηρισμός 10 (δέκα) εμπορικών ποικιλιών ελιάς ως «προβασικών» μητρικών, ο οποίος επιτεύχθηκε από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στις εγκαταστάσεις του Ινστιτούτου Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) στα Χανιά.

Μετά από μια επίπονη διαδικασία ετών, μέσω εποικοδομητικής συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ) με τον επίσημο διατηρητή των ποικιλιών ελιάς (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ / ΙΕΛΥΑ) και την καθοριστική συμβολή του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, ολοκληρώθηκαν οι επίσημοι έλεγχοι και χαρακτηρίστηκε η μητρική φυτεία ως «προβασική» με την υπ' αριθμ. 2100/264420/24.09.2020 απόφαση του ΥπΑΑΤ.

Στο ΙΕΛΥΑ, υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό του ερευνητή ελαιοκομίας Δρ Γ. Κουμπούρη καθώς και την αμέριστη συμπαράσταση της Διοίκησης του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, του ΥπΑΑΤ και της Ένωσης Φυτωριούχων Ελλάδας, χαρακτηρίστηκαν **ως «προβασικά» μητρικά τα δέντρα από 8 (οκτώ) Ελληνικές εμπορικές ποικιλίες ελιάς: Αμφίσσης, Χονδρολιά Χαλκιδικής, Κορωνέικη, Κουτσουρελιά, Λιανολιά Κέρκυρας, Μεγαρείτικη, Στρογγυλολιά και Τσουνάτη, καθώς και 2 (δύο) Ισπανικές: Arbequina και Picual.**

Η ύπαρξη χαρακτηρισμένης «προβασικής» μητρικής φυτείας ποικιλιών ελιάς, αποτελούσε ζητούμενο πολλών ετών της Ελληνικής γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη την σημαντικότητα της καλλιέργειας και την οικονομία που συνδέεται με την αλυσίδα αξίας της ελιάς.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας οι Έλληνες φυτωριούχοι, που πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, δύναται πλέον να εγκαταστήσουν «βασικές» μητρικές φυτείες και να παράξουν πιστοποιημένα δενδρύλλια ελιάς, με εξασφαλισμένη την «ποικιλιακή ταυτότητα», την «καθαρότητα», την καλή και ομοιόμορφη ανάπτυξη των φυτών και την καλή κατάσταση φυτοϋγείας.

Πολύ κοντά στη δημιουργία Εθνικής Βάσης Δεδομένων Ελληνικών ποικιλιών

Αυτή η νέα εποχή για τον κλάδο ελαιοκομίας σηματοδοτείται

και από το γεγονός ότι η Ελλάδα καινοτομεί και συμβάλει με επιτυχία στον εμπλουτισμό του γονιδιωματικού Άτλαντα των φυτικών ειδών. Έλληνες και ξένοι επιστήμονες, ακαδημαϊκοί και ερευνητές του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ ολοκλήρωσαν με επιτυχία την πλήρη επαναλληλούχηση του γονιδιώματος των Ελληνικών ποικιλιών ελιάς. Εστίασαν το ενδιαφέρον τους στο γηγενές γενετικό υλικό και την ανάγκη διατήρησης του, ώστε να αποτελέσει βάση για την δημιουργία βελτιωμένων Ελληνικών ποικιλιών ελιάς, χάρης τις επαναστατικές δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη Γενετική επιστήμη.

Ενεργό και πολύ ουσιαστικό ρόλο στην Εμβληματική Δράση: «Οι Δρόμοι της Ελιάς» (www.dromoielias.gr), διαδραματίζει ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, υπό την επίβλεψη του ερευνητή του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων Δρ. Ι. Γανόπουλου, συντονιστή του Υποέργου με τίτλο «Γενετική ανάλυση και εφαρμογή -ομικών τεχνολογιών σε Ελληνικές ποικιλίες ελιάς», που πραγματοποιήθηκε η αλληλούχηση ολόκληρου του γονιδιώματος (Whole Genome re-Sequencing – WGS) σαράντα δύο (42) Ελληνικών και δυο (2) Ισπανικών ποικιλιών καθώς και ενός (1) συγγενικού υποείδους, χρησιμοποιώντας τις πλέον σύγχρονες γονιδιωματικές και διαγνωστικές τεχνολογίες.

Τα επιστημονικά αποτελέσματα κρίνονται άκρως σημαντικά καθώς δύναται να συμβάλουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την πληθυσμιακή γενετική σύσταση της ελιάς στην λεκάνη της Μεσογείου. Παράλληλα συμβάλουν θετικά προς την κατεύθυνση κατοχύρωσης του εμπορικού σήματος (brand name) των Ελληνικών ποικιλιών ελιάς (πιστοποίηση πολλαπλασιαστικού υλικού και ικνηλασιμότητα). Ο φαινοτυπικός και γονιδιωματικός χαρακτηρισμός, μέσω της Εμβληματικής Δράσης, αποτελούν τη βάση για την τεκμηρίωση της ελληνικότητας των ποικιλιών και την δημιουργία Εθνικής Βάσης Δεδομένων Ελληνικών ποικιλιών.

Ο χαρακτηρισμός «προβασικής» μητρικής φυτείας ποικιλιών ελιάς στην Ελλάδα είναι πραγματικότητα, ενώ παράλληλα η ενίσχυση της έρευνας στο πεδίο αυτό κατοχυρώνει το ποικιλιακό δυναμικό της χώρας στον Παγκόσμιο Άτλα γενετικού υλικού, αποτελεί θετική εξέλιξη για τον κλάδο της ελαιοκομίας και των Ελλήνων φυτωριούχων. Ενισχύει σημαντικά το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και τους δίνει τη δυνατότητα να αυξήσουν την δυναμική των εξαγωγών με σημαντικά οφέλη για την εθνική οικονομία.